

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΦΙΛΟΥΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΤΑΦΙΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τήν Τετάρτην, 16^η/29^η Νοεμβρίου 2023, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Νέου Ἱερομάρτυρος Φιλουμένου τοῦ Ἀγιοταφίτου καί τοῦ συνεορτάζοντος Ἀγίου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου.

Κατά τήν ἐορτήν ταύτην ἡ Ἐκκλησία, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐνθυμεῖται ὅτι τήν 29^η Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1979, ὁ τότε ἡγούμενος τοῦ Φρέατος Ἀγιοταφίτης Ἀρχιμανδρίτης Φιλούμενος εὔρε μαρτυρικόν θάνατον ὑπὸ ἀνοσίου χειρός εἰς τό προσκύνημα τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ κατά τήν ὥραν τοῦ Ἑσπερινοῦ.

Πρός τιμήν τοῦ ἁγίου Νέου Ἱερομάρτυρος Φιλουμένου καί τοῦ συνεορτάζοντος Ἀγίου Ἀποστόλου καί Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου ἐτελέσθη εἰς τό Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ θεία Λειτουργία τήν πρωΐαν, προεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Λεοντίου καί συλλειτουργούντων Ἱερέων τῆς περιοχῆς αὐτῆς, φιλοξενούντος τοῦ ἡγουμένου καί ἱδρυτοῦ τοῦ περικαλλοῦς Ναοῦ τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος ὁσιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου π. Ἰουστίνου, ἐν συμμετοχῇ ὀλίγου ἀριθμοῦ πιστῶν ἐξ αἰτίας τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως.

Διά τήν ἐορτήν ταύτην ὁ Μακαριώτατος Πατήρ ἡμῶν καί Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος ἀπέστειλε τό κάτωθι κήρυγμα Αὐτοῦ:

«Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμέ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν...εἰ ἐμέ ἐδίωξαν, καί ὑμᾶς διώξουσιν», (Ἰωάν. 15, 18-20), λέγει Κύριος.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ χάρις τοῦ Ἀγίου Πνεύματος συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ τῆς ὁμολογίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τήν Σαμαρείτιδα γυναῖκα ὅτι «ὁ ἐρχόμενος Μεσσίας ὁ λεγόμενος Χριστός... ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι», (Πρβλ. Ἰωάν. 4, 25-26) ἀφ' ἐνός· καί ἐν τῷ τόπῳ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ὁμολογητοῦ καί μάρτυρος Ἀγίου Φιλουμένου, ἵνα ἐορτίως τιμήσωμεν τήν σεπτὴν αὐτοῦ μνήμην ἀφ' ἑτέρου.

Ὁ Ἱερομάρτυς Φιλούμενος ἀποδημήσας ἐκ τῆς νήσου Κύπρου εἰς τήν Ἀγίαν Γῆν, ἐνετάχθη εἰς τό μοναστικόν τάγμα τῶν Σπουδαίων, τούτέστιν τήν Ἀγιοταφίτικὴν Ἀδελφότητα, ἔνθα διεκρίθη διὰ τὸν ἔνθεον αὐτοῦ ζῆλον, τήν μετ' αὐταπαρνήσεως διακονίαν του εἰς τὰ Πανάγια Προσκυνήματα καί ἰδιαιτέρως τήν μέριμνάν του διὰ τό χριστεπώνυμον ἡμῶν ποίμνιον, ἀκούων εἰς τό κήρυγμα τοῦ θεσπεσίου Παύλου λέγοντος: «... νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καί διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ...», (Κολ. 1, 28).

Ὅπως ὁ μακάριος Παῦλος ἔσπευδε τέλειον ποιῆσαι πάντα ἄνθρωπον «ἐν ταῖς ἀρεταῖς ἢ ἐν τῇ γνώσει τοῦ κατὰ Χριστόν μυστηρίου», ὡς ἐρμηνεύει ὁ Ζιγαβηνός, οὕτω καί ὁ Πατήρ ἡμῶν Φιλούμενος οὐκ ἐπαύσατο νοουθετῶν, τοῦτέστιν συμβουλευῶν καί διδάσκων κάθε ἄνθρωπον, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρ τοῦ κόσμου, ἡ ἀλήθεια καί τό φῶς. Καί τοῦτο διότι, ὡς λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος μακράν τοῦ Χριστοῦ δέν ὑπάρχει τελειότης. «Τέλειον ἄνθρωπον, οὐκ ἐν νόμῳ [Μωσαϊκῷ] οὐδέ ἐν ἀγγέλοις, ἀλλ' ἐν Χριστῷ».

Τὴν ἐν Χριστῷ τελειότητα αὐτοῦ, τὴν ἔνωσίν του δηλονότι μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ἐπέτυχεν ὁ ἅγιος Φιλούμενος, γενόμενος συμμάρτυς τοῦ σταυρικοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ, δίδων τὴν μαρτυρίαν τοῦ αἵματος, τὴν ὁποῖαν [μαρτυρίαν] δέν ἀπεδέχθη ὁ φονεύσας αὐτόν. Εἶδεν ὁ Παῦλος τὸν Κύριον ἐν ἐκστάσει λέγοντα αὐτῷ: «σπεῦσον καί ἐξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ», (Πράξ. 22,18).

Ὁ ἅγιος Φιλούμενος ἀνήκει εἰς τό νέφος τῶν μαρτύρων (Ἑβρ. 12,1) τῶν μαρτυρησάντων ὑπέρ τῆς ἀληθείας καί ὑπέρ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. 20,28). Τοῦτο σημαίνει ὅτι τό ἔνδοξον μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ἐθεμελίωσε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. Ἡ δέ Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων χαίρεται ἐν Κυρίῳ, διότι «πρώτη ἔσχε τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος Αὐτοῦ [τοῦ Χριστοῦ] τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος Αὐτοῦ» (Ἐφ. 1,7). Τό γεγονός τοῦτο ἐξαίρει ὑμνολογικῶς ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός λέγων: «Χαῖρε Σιών ἁγία, Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν Θεοῦ κατοικητήριον σύ γάρ ἐδέξω πρώτη ἄφεσιν ἁμαρτιῶν διὰ τῆς Ἀναστάσεως».

Μέ ἄλλα λόγια, τό μαρτύριον τοῦ Ἀγίου Φιλουμένου ἀποτελεῖ τὴν εἰς τοὺς αἰῶνας ἐπεκτεινομένην μαρτυρίαν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, τό ὁποῖον ἐδόθη ὡς λῦτρον καί ἡλευθέρωσεν ἡμᾶς ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Προσέτι δέ ἀποτελεῖ μαρτυρίαν ἐν τῇ ἁγία Γῇ Ἱερῶν Προσκυνημάτων, τῶν μαρτυρούντων τό μυστήριον τῆς εὐσεβείας, τῆς ἐνσαρκώσεως δηλονότι τοῦ Θεοῦ Λόγου καί Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ τοῦ σταυρικοῦ Αὐτοῦ μαρτυρίου καί τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ δέ πόλις τῶν Ἱεροσολύμων, ποτισθεῖσα μέ τό τίμιον αἶμα τοῦ Δικαίου, τοῦτέστιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, μετεπλάσθη εἰς πηγὴν ἀείρρυτον, ἀναβλύζουσαν τό θεόρρυτον αἶμα «τοῦ μάρτυρος τοῦ πιστοῦ καί ἀληθινοῦ τοῦ Χριστοῦ», (Πρβλ. Ἀποκάλ. 3,14).

Ὁ μάρτυς οὗτος, «ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καί ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς, τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καί λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ», (Ἀποκάλ. 1,5), ἀπεκάλυψε τὴν σημασίαν τοῦ ἀνεξιχνιάστου ὄντως μυστηρίου τοῦ μαρτυρίου τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, τοῦ Ὁποίου (Χριστοῦ) κάθε πιστός καλεῖται νὰ μιμηθῇ τό μαρτύριον. «Εἰ ἐμέ ἐδίωξαν καί ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν καί τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν», (Ἰωάν. 15,20) λέγει Κύριος.

Ἐρμηνεύων τοὺς ἀνωτέρω Κυριακοὺς λόγους ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγει: «Ἴσον ὡς εἰ ἔλεγεν [ὁ Χριστός]: ἐγὼ τῶν ὅλων ὁ ποιητής, ὁ πάντα ὑπὸ χεῖρα ἔχων τὰ τε ἐν τῷ οὐρανῷ καί τὰ ἐπὶ γῆς, οὐ χαλινόν ἐπέθηκα τοῖς θυμοῖς... καί διωκόμενος ἐκαρτέρουν καίτοι τοῦ διαλυῖσαι ἔχων τὴν ἐξουσίαν. Ὅταν οὖν ἄρα διώκησθε καί αὐτοί, διακαρτεροῦντες παραχρῆμα τὴν τῶν μισούντων ἀποτροπὴν... διὰ τῶν αὐτῶν ἔρχεσθε θελημάτων, ἵνα καί τῆς ὁμοίας μετάσχητε δόξης. Οἱ γάρ συμπάσχοντες καί συμβασιλεύουσιν». [Καί ἀναλυτικώτερον, «σάν νά εἶπε ὁ Χριστός· ἐγὼ εἶμαι ὁ Δημιουργός τῶν πάντων καί ἔχω ὑπὸ τὸν ἑλεγχόν μου τὰ

πάντα, τά πράγματα τά ἐν οὐρανῷ καί τά ἐπὶ γῆς, δέν ἔθεσα χαλινόν εἰς τούς θυμούς αὐτῶν... ἀλλά μᾶλλον ἐπέτρεψα εἰς αὐτούς νά ἐπιλέξουν τί ἐφαίνετο ὀρθόν/σωστόν εἰς αὐτούς, καί νά πράξουν ὅ, τι δῆποτε ἐπιθυμοῦν, ἂν καί εἶχα τήν δύναμιν νά ἐμποδίσω τοῦτο, ὅταν ἐδιωκόμην. Λοιπόν, ὅταν διώκησθε ὑπομείνατε πρός στιγμὴν τήν ἀποστροφήν αὐτῶν, οἱ ὅποιοι σᾶς μισοῦν... καί ἐπιδιώξατε τούς ὁμοίους σκοπούς πού ἐπεδίωξα καί ἐγώ, διά νά δύνασθε νά συμμετέχετε τῆς ἰδίας δόξης. Διότι αὐτοί, οἱ ὅποιοι συμπάσχουν μετ' ἐμοῦ θά συμβασιλεύσουν μετ' ἐμοῦ].

Τοῦτο ἀκριβῶς ἐπεδίωκεν καί ὁ σήμερον τιμώμενος ἅγιος Ἱερομάρτυς Φιλούμενος, μιμούμενος τόν Ἰησοῦν Χριστόν ἐν τῷ συμπάσχειν μετ' Αὐτοῦ καί συμβασιλεύειν μετ' Αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπουρανίῳ τοῦ Χριστοῦ βασιλείᾳ μετὰ πάντων τῶν συμμαρτύρων αὐτοῦ καί ἰδίως μετὰ τῆς μεγαλομάρτυρος Φωτεινῆς τῆς Σαμαρείτιδος γυναικός, εἰς τήν ὁποίαν ὁ Κύριος «ἐξαπέστειλεν τό φῶς καί τήν ἀλήθειαν Αὐτοῦ», (Πρβλ. Ψαλμ. 42,3).

Ἡμεῖς, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, παρακαλέσωμεν τόν Πατέρα ἡμῶν Φιλούμενον, τοῦ ὁποίου τό ἐναπομεῖναν ἄφθαρτον αὐτοῦ λείψανον κατακοσμεῖ τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ταῖς ἱκεσίαις αὐτοῦ σύν ταῖς πρεσβείαις τῆς Ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καί ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀξιωθῶμεν ὡς λέγει ὁ Θεῖος Παῦλος, «ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως, ἧς ἐκλήθημεν» (Ἐφ. 4,1). Ἡ δέ εἰρήνη καί ἀγάπη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἴη μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων Αὐτόν. Ἀμήν. Ἐτη πολλά καί εὐλογημένα Χριστούγεννα.

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς